

משיאי המשואות, שורדי ושורדות שואה, אשר סיפור חייהם יסופר במעמד הדלקת המשואות:

אלונה פרנקל

אלונה נולדה בשנת 1937 בקרקוב שבפולין בשם אילונה גולדמן. במהלך מלחמת העולם השנייה הייתה תחילה עם הוריה בגטו לבוב. לאחר שהגטו חוסל, מצאו הוריה מחבוא בצד ה"ארי" של העיר, אך המשפחה סירבה להחביא גם את אלונה, שהייתה אז בת חמש. הוריה מצאו עבורה מחבוא נפרד בכפר. האישה שהחביאה את אלונה נתנה לה לצייר ואז הייתה מביאה את הציורים להוריה, כאות חיים. בכפר גם למדה אלונה לקרוא.

בשנת 1949 עלתה ארצה, לרמת גן.

כיום, כשהיא בת 87, אלונה מתארת עד כמה האמנות הצילה את חייה ועיצבה את נפשה. היא סופרת, זוכת פרס ספיר לספרות, וכתבה שלושה ספרים למבוגרים, בהם מתוארים זיכרונותיה: "ילדה", "נערה", "אישה". היא אם לשני בנים וחיה עם בן זוגה, יאיר לין, מזה 20 שנה.

יהודה ברוניצקי

יהודה נולד בשנת 1934 בדרוהוביץ', אז בפולין. בעת הכיבוש הנאצי הצליח אביו לסייע בהסתרת יהודים ולזייף מסמכים, וגם שכנע את הנאצים שהוא עצמו גוי. ב-1941 חיו יהודה ומשפחתו בגטו ובמחנה עבודה. הוא זוכר שבהיותו בן שבע ראה איך רוצחים אנשים וכי לא היה להם מה לאכול. בימי השואה שינה אביו את שם המשפחה מבקנרוט לברוניצקי, על שם העיירה ויער ברוניצה, שבו נרצחו רבים מהיהודים באזור.

בני משפחת ברוניצקי הצליחו לחיות בזהות בדויה כלא-יהודים, וכך שרדו את השואה.

בהיותו סטודנט בחו"ל, נודה ליהודה שבישראל נערכים מחקרים יישומיים ברתימת אנרגיית שמש. דרך השגרירות הישראלית יצר קשר עם ד"ר צבי תבור, הוגה רעיון "דודי השמש", שהיה מנהל המעבדה הישראלית לפיזיקה דאז, ואז עלה ארצה. יהודה, יחד עם אשתו דיתה, הם ממייסדי "אורמת טכנולוגיות" - חברה בין-לאומית בתחום האנרגיה והחשמל.

לזוג ברוניצקי שלושה ילדים והם גרים כיום ביבנה.

חיים שניר

חיים נולד בשנת 1941 בעיר אודסה, אוקראינה, שהייתה על סף כיבוש של הצבא הרומני, בן ברית של גרמניה הנאצית. חיים הוא ניצול מבור הריגה שבו נשלחו הוריו והוא להוצאה להורג. לאחר מספר שעות בהן הסתתר בבור, מצאה אותו צעירה שהגיעה לחפש תכשיטים בין הגופות.

במהלך ילדותו, עבר חיים מבית לבית, עד שאומץ בידי אישה, שאספה אותו מבית היתומים בקארסיסניה כאשר היה בן ארבע, וגידלה אותו עד יום מותה. ההורים הביולוגיים שלו היו בקבוצת יהודים גדולה שגורשה מאודסה לטרנסניסטריה (אזור הנמצא בין אוקראינה לרומניה ורוסיה - כיום במולדובה). שם אמו הוא סלובה סירוטה, ועל כן כאשר עלה בשנת 1948 ונקלט בקיבוץ יגור נקרא חיים סירוטה, עד שהתגייס לצה"ל. עם גיוסו החליף את שם משפחתו לשניר. אחרי הצבא הכיר את אשתו, לאה.

לבני הזוג יש שלושה ילדים והם גרים בקיבוץ בית השיטה.

חיים היה מחנך ומורה ביגור ובבית השיטה. הוא בעל תואר ראשון בהיסטוריה וספרות באוניברסיטת חיפה ותואר שני בספרות ופילוסופיה יהודית מאוניברסיטת תל-אביב.

אסתי ציפסר

אסתי נולדה באזור הקרפטים שבצ'כיה. עם פרוץ המלחמה לקחו אותה ואת אמה לפולין והעבירו אותן ממקום למקום. לאחר מכן הגיעו למחנה ברגן-בלזן. במהלך המלחמה ברחו אמה והיא ממקומות רבים, ואמה קיבלה אישור להעביר רק שניים מילדיה מתוך שישה להונגריה. מכיוון שאסתי הייתה פצועה באוזנה, שלחה אותה אמה כדי שיטפלו בה, וביקשה ממנה לבחור אח אחד שיבוא איתה. עד שנת 1942, הייתה אסתי בכל מיני מקומות בפולין, עד שהצליחו להעביר אותה ואת אחיה לבית יתומים. אמה נשארה לבדה עם ארבעה ילדים עד שנתפסו ונרצחו.

בשנת 1946 עלתה לארץ עם יתומים נוספים מבית היתומים שהייתה בו. עלתה לבדה ארצה ולא מצאה אף בן משפחה. אסתי הגיעה לכפר מסריק ושם התקבלה בזרועות פתוחות. הקיבוץ אימץ אותה ושם היא חיה כל השנים עד היום. לאסתי שתי בנות, חמישה נכדים ועשרה נינים.

שלמה ואידה יוקר ז"ל

שלמה לבל (לימים - יוקר) נולד בשנת 1915 בעיר אוסטרובה שבפולין. בילדותו סייע לאימו החולה, ויצא לעבודה בענף החייטות כגהץ.

בזמן מלחמת העולם השנייה נדד בברית המועצות. לרוב מצא את מחייתו ככורה פחמים. עם הרפרטריאציה חזר לפולין, הצטרף לקיבוץ של תנועת "דרור" שפעל בסוסנוביץ ובפרידלנד ונשא לאישה את אידה. בנם הבכור, צביקה, נולד בעיר ביטום, שבפולין.

אידה לדרמן נולדה בשנת 1920 בעיר קלושין שבפולין. כל בני ביתה נספו בשואה והיא היחידה ששרדה. ימי מלחמת העולם השנייה עברו עליה בברית המועצות במנותק מבני משפחתה. היא עבדה בחקלאות בקולחוזים באסיה המרכזית, שם גם נפגעה קשה בתאונה. בשובה לפולין מצאה את דרכה לקיבוץ של תנועת "דרור" בסוסנוביץ ובפרידלנד, שם הכירה את שלמה ונישאה לו.

בני הזוג יוקר עלו לארץ בשנת 1948 והצטרפו לקיבוץ נען, שם נולד בנם השני, ברוך. בשנת 1951 עברה המשפחה לקיבוץ לוחמי הגטאות. כאן עבד שלמה כרפתן ואידה במטבח ובבתי הילדים. בנם, ברוך, משתף כי הוריו לא רצו לדבר על נושא השואה ומועט המידע שקיבלו מהם הבנים לאורך השנים. בני הזוג חיו בבית צנוע מאוד. הילדים גדלו בקיבוץ בבית הילדים ונהגו לבקר את הוריהם בבית לשלוש שעות ביום.

רלי רובינזון

רלי נולדה בוורשה שבפולין בשנת 1939. כאשר הייתה בת חצי שנה פרצה המלחמה. הזיכרון הראשון שלה הוא כשהייתה בת שלוש, כשהתעוררה במקום לא מוכר, ליד אנשים זרים. לילה קודם לכן הוברחה מגטו ורשה, שם נכלאה עם הוריה וסביה. הצעיר הפולני שהציל אותה היה חבר במחתרת הפולנית, והיא הוסתרה אצלו בזהות שאולה. רלי נשארה שם עד שנת 1950.

הוריה נרצחו בשנת 1943 במחנה העבודה טרבניקי.

באוקטובר 1950 עלתה לבדה לארץ, לפרדס חנה, שם גדלה אצל הדודים שלה. בצבא שירתה בחיל ההנדסה כשרטטת ולאחר מכן שירתה כקצינה בחיל הים.

רלי רובינזון היא אם לשני ילדים, בעלת תואר ראשון בחינוך יהודי ותואר ראשון ושני בגיאוגרפיה. היא עבדה באוניברסיטת חיפה במשך שלושה עשורים. כשפרשה הייתה ראש מנהל הפקולטה למדעי רווחה ובריאות.